

El llenguatge Tant l'un com l'altre

19/III/1970

L'ús de tant i tan suscita contínues vacil·lacions. Qui resol els dubtes recurrent a la comparació amb l'ús del català —a tant correspon «tanto» i a tan correspon «tan»— té la certesa de no incórrer en cap error. L'única cosa que li pot passar és que se li presentin algunes locucions o frases fetes sense correspondència literal en castellà, però això tampoc no és cap inconvenient greu. L'únic cas que tenim anotat en què intervé el mot tan és tan bon punt. Tots els altres —si més no, els més usuals— són d'expressions o frases amb tant: tant de bo, tant per tant, de tant en tant, tant sí com no, tant diràs...

En el cas en què els mots tant o tan mantenen una correlació amb el mot com, és a dir, en el cas dels conjunts tant... com i tan... com, la comparació amb el castellà —en què la pronunciació distingeix «tanto» de «tan»— continua essent vàlida. Tanmateix, els errors que hi podem observar són continus. Acabem de llegir, d'una banda, «...els seus personatges, "tant" obsessius en el temari polític com es vulgui...» i d'una altra, «...han fet desaparèixer els partits parlamentaris "tan" a la dreta com a l'esquerra». I és ben evident que en el primer cas es tracta de tan —tan obsessius... com es vulgui— i que en el segon hauria calgut escriure tant tant a la dreta com a l'esquerra. En el primer cas es vol indicar una comparació d'igualtat. En el segon, en canvi, més que no pas una comparació, amb el conjunt tant... com es vol indicar que allò que s'afirma afecta en la mateixa mesura els dos membres de la proposició introduïts per cadascun dels dos termes d'aquest conjunt. Els exemples següents poden ajudar a fer-ho veure clar de tot: Es va decantar tan a l'esquerra com va poder. Ho feia tan bé com sabia. Teniem un sistema tan eficaç com econòmic. En canvi: Tant des del nostre punt de vista com des del seu la cosa no és gens clara. Caldrà que donin compte dels resultats, tant artístics com econòmics, de la temporada. Tant si tinc feina com si no en tinc, hi penso continuament.

Albert Jané